

ΠΑΝΗΓΥΡΟΛΟΓΙΟΝ

Προγραμματίστε τις εξορμήσεις σας με βάση την παράδοση ...

1 Φεβρουαρίου έως 31 Μαρτίου

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

**Στα Δίκαια,
[για τους
αμπελουργούς]**

Την 1η Φεβρουαρίου γιορτάζει ο άγιος Τρύφων, ο προστάτης των αμπελουργών και των κηπουρών. Κάποτε, λένε, ο άγιος Τρύφων κλάδευε τ' αμπέλι του, όταν πέρασε η Παναγία. Του συνέστησε να μην κλαδεύει γι' θα κόψει την μήτη του. Εκείνος της απάντησε: «Όχι, εγώ κλαδεύω έτσι (δείχνοντας με το κλαδευτήρι του οριζόντια) και όχι έτσι

(δείχνοντας καθέτως της γης)», όταν στην επίδειξή του αυτή... έκοψε την μήτη του! Τότε η Παναγία την πήρε από κάτω και του την ξανακόλλησε! Από τότε κανείς δεν κλαδεύει την ημέρα αυτήν!.. Ιδιαιτέρως τον τιμούν οι αμπελουργοί. Και κυρίως οι Θράκες και οι Ανατολικορωμιλίτες. Εορτάζεται μεγάλως στα Δίκαια της Ν. Ορεστιάδος Έβρου... (Άλλος αμπελοπροστάτης άγιος θεωρείται ο άγιος Αλέξιος).

**Στις Λίμνες
[για τον διπλό χορό]**

Στις 2 Φεβρουαρίου, που παντρεύονται τα πουλιά, οι Λίμνες Αργολίδος εορτάζουν την πολιούχο τους, Υπαπαντή του Χριστού. Από την παραμονή αρχίζει η ιεροτελεστία, με μέγα εσπερινό, αρτοκλασία και περιφορά της εικόνας, ενώ ανήμερα

τελείται όρθρος και μετά την θεία λειτουργία, στην πλατεία αρχίζει ο χορός. Χορεύονται αρβανίτικοι χοροί, κυρίως ο «διπλός χορός» (δυο κύκλοι, οι άνδρες απ' έξω, να προστατεύουν τον μέσα κύκλο, που απαρτίζουν γυναίκες, πιασμένες σταυρωτά) και στο τέλος οι κάτοικοι κυκλώνουν την εκκλησιά, τραγουδώντας το «Ρα καμπάνα η ΄Παπαντής». Την εκδήλωση φροντίζει ο Μορφωτικός Σύλλογος Λιμνών, με την χορευτική του ομάδα.

**Για τους Βαρελάδες
τ' αγίου Θαλαλαίου**

Την 27η Φεβρουαρίου τιμάται ο άγιος Θαλαλαίος. Αυτός κατήγετο από την Κιλικία και έζησε τον 5ο αιώνα. Ασκήτησε στα Γάβαλα Συρίας, όπου κατασκεύασε ένα... βαρέλι, το κρέμασε και έζησε, εκεί μέσα, περί τα 10 έτη!.. Από

εκεί, δίδαξε τον χριστιανισμό και έκανε – λένε - πολλά θαύματα! Γκρέμισε τον αρχαίο ελληνικό ναό της περιοχής του και στην θέση του, έκτισε έναν χριστιανικό κι έτσι... άγιασε! Απέθανε σε μεγάλη ηλικία... Οι βαρελάδες και οι βαρελοποιοί έχουν την τιμητική τους...

**Στην Αλέσια
[για την φωτιά]**

Στην Αλέσια Λακωνίας γίνεται η παραδοσιακή εκδήλωση της Αποκριατικής Φωτιάς. Ορχήστρα θα παίζει και χορός θα στηθεί γύρω από την τιμώμενη Αποκριατική Φωτιά. Στο τέλος, τηρώντας το έθιμο, οι συμπανηγυριστές θα πέμψουν στον ουρανό δεκάδες παραδοσιακά αερόστατα με φωτιά... Η πανήγυρις συνεχίζεται με προσφορά ψητών (σουβλάκια) και μεζέδες, συνοδεία

ΦΩΤ. Γ. ΚΟΥΤΣΟΝΙΚΟΣ

άφθονου τοπικού κρασιού. Στο τέλος, όλοι μαζί αλληλοεύχονται «καλή σαρακοστή!»... Την εκδήλωση φροντίζει ο Πολιτιστικός Σύλλογος Αλεσιών, με τον Δήμο Σπαρτιατών. (Παραπλήσια έθιμα με την απελευθέρωση αεροστάτων γίνονται και στο Λεωνίδιο, αλλά και στην... Ν. Ζηλανδία, παραπλήσιες ημερομηνίες!).

MΑΡΤΙΟΣ

Στην Λάρισα [για τους 4ο εκτελεσθέντες πατριώτες]

Συνήθως αρχές Μαρτίου, στην θέση «Αντιαεροπορικό», λίγο έξω από την Λάρισα, τελείται ετήσια εκδήλωση μνήμης, για τους 4ο Λαρισίους εκτελεσθέντες πατριώτες, την 8η Μαρτίου 1944. Οι εκτελέσεις αυτές έγιναν από τους Γερμανούς, στα πλαίσια των αντιποίνων, για το μεγάλο σαμποτάζ στην κοιλάδα των Τεμπών, όταν οι αντάρτες του Τάγματος Μηχανικού του ΕΛΑΣ, με διοικητή τον Αντώνη Αγγελούλη (Βρατσάνο) ανατίναξαν γερμανική αμαξοστοιχία, γεμάτη Γερμανούς στρατιώτες και έναν στρατηγό, με το επιτελείο του, οι

οποίοι μετέβαιναν στο μέτωπο! Ο απολογισμός τεράστιος! Περίπου 500 νεκροί! Στο σημείο της εκτελέσεως των αθώων πατριωτών εστήθη μνημείο-πρώον με τα ονόματά τους. Την εκδήλωση φροντίζει κάθε έτος ο Δήμος Λαρίσης και οι αντιστασιακές οργανώσεις του ν. Λαρίσης.

Στο Λιβαδί [για τις Ντούφες]

Οι Λιβαδιώτισσες Λαρίσης αναβιώνουν κάθε χρόνο, περίπου αρχές Μαρτίου, το πατροπαράδοτο σε αυτές έθιμο «Ντούφες». Πρόκειται για ένα μοναδικό έθιμο, με ρίζες από τα δύσσοα πανάρχαια χρόνια. Συνδέεται άμεσα με τους αγώνες του γυναικείου φύλου για ισότητα και σεβασμό. Οι Λιβαδιώτισσες, εκεί στα 1200 μ. του υψόμετρου τους, όταν οι εποχές ήταν αυστηρώς ανδροκρατούμενες, μια φορά τον χρόνο, εκεί στις Αποκριές, απελευθερώνονταν εθιμικά από την παρουσία των συζύγων τους, αλλά και από τους πατεράδες και τους αδελφούς τους! Και περνούσαν μια ημέρα μόνες τους, την οποία γέμιζαν με χορό,

τραγουδί και πολύ κέφι. Σε αυτήν μπορούσαν να σατιρίσουν και να τραγουδήσουν, όσα η καταπίεση δεν τις άφηνε... Αλίμονο σε όποιον πλησίαζε την γυναικεία συντροφιά! Τον κυνηγούσαν με τον χειρότερο τρόπο! Έτσι έδειχναν την αγανάκτησή τους, έναντι στον δεσποτισμό και τον αυταρχισμό της ανδροκρατίας. (Παραπλήσια έθιμα γυναικοκρατίας γίνονται και στην Μακεδονία και την Θράκη, άλλες ημερομηνίες).

Στην Αρεόπολη [για την απελευθέρωση]

Η 17η Μαρτίου είναι ημέρα αφιερωμένη στην Αρεόπολη της Μάνης. Και δικαιοματικά, αφού εκεί έγινε η έναρξη του απελευθερωτικού αγώνος της Ελλάδος, την 17η Μαρτίου 1821... Γι' αυτό και η κεντρική πλατεία της κώμης καλείται «Πλατεία 17ης Μαρτίου 1821». Αρχικώς τελείται επίσημη δοξολογία στον ΙΝ Ταξιαρχών και εκφωνείται ο πανηγυρικός της ημέρας. Εν συνεχεία, σε κλίμα συγκινήσεως, αναπαριστάνεται η ορκωμοσία των επαναστατημένων και ιθυπορούντων

ΦΩΤ. Γ. ΑΛΕΚΑΝΔΡΗΣ

Μανιατών, από μαθητές. Ψάλλεται τρισάγιο και ακολουθεί κατάθεση στεφάνων. Ακολουθεί ενός λεπτού σιγή και η ανάκρουση του Εθνικού Ύμνου. Οι εκδηλώσεις κλείνουν με παρέλαση μαθητών, στρατιωτικού τμήματος και εφίπων. Είτα δε, ολοκληρώνονται με παραδοσιακού χορούς και παράθεση γεύματος. Τις εκδηλώσεις φροντίζει ο Δήμος Οιτύλου.